Warszawa, 22-10-2026 r.

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Zespół Praw Migrantów

ZPM.540.408.2026.MKP

[redacted]
Kierownik ds. badań i rzecznictwa
LGBTQ+ House Warsaw UNIT,
office@lgbtqhouse.org

Szanowny Panie,

Rzecznik Praw Obywatelskich zapoznała się z wnioskiem otrzymanym w dniu 28 września, dotyczącym ochrony praw obywateli Białorusi ubiegających się o ochronę międzynarodową w Polsce, i na podstawie art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1264) podjęła postępowanie wyjaśniające. W ramach tego postępowania Rzecznik skierowała wystąpienie do Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

W odpowiedzi z dnia 19 października br. Urząd do Spraw Cudzoziemców wskazał, że sytuacja obywateli Białorusi ubiegających się o ochronę międzynarodową jest oceniana z uwzględnieniem aktualnych zmian prawnych i społecznych zachodzących na Białorusi. W szczególności z pełną powagą traktowane są regulacje, takie jak art. 19.16 białoruskiego Kodeksu Wykroczeń. Informacje o tym przepisie zostały uwzględnione w opracowaniach Wydziału Informacji o Krajach Pochodzenia z początku sierpnia br. i przekazane pracownikom prowadzącym postępowania w sprawach udzielenia ochrony międzynarodowej. Urząd podkreślił, że przepisy te są traktowane jako dowód instytucjonalnych prześladowań grup wrażliwych, w tym osób LGBTQ+, a cudzoziemcy, którzy wykażą przynależność do tej społeczności oraz uzasadnioną obawę przed prześladowaniem, mogą uzyskać ochronę międzynarodową. Jednocześnie każda sprawa jest oceniana indywidualnie, na

podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, a Urząd nie prowadzi statystyk dotyczących orientacji seksualnej lub tożsamości płciowej jako podstawy ubiegania się o ochronę międzynarodową.

Odnosząc się do wzrostu liczby decyzji odmownych wobec obywateli Białorusi w 2026 r., Urząd wyjaśnił, że nie wynika on ze zmiany kryteriów przyznawania ochrony międzynarodowej ani z zaostrzenia polityki wobec osób prześladowanych przez reżim białoruski. Zdaniem Urzędu wyższy odsetek odmów jest efektem rozpatrywania większej liczby wniosków składanych przez osoby kierujące się względami ekonomicznymi lub pobytowymi, które nie spełniają przesłanek udzielenia ochrony międzynarodowej. W konsekwencji zmiana struktury wydawanych decyzji odzwierciedla zmianę profilu wnioskodawców, a nie zmianę podejścia organów do osób zagrożonych prześladowaniami. Urząd podkreślił przy tym, że polski system ochrony międzynarodowej funkcjonuje zgodnie z wysokimi standardami prawnymi i humanitarnymi.

Mając powyższe na uwadze, Rzecznik Praw Obywatelskich postanowiła zakończyć postępowanie wyjaśniające w niniejszej sprawie. Jednocześnie uprzejmie proszę o ponowny kontakt z Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich w przypadku uzyskania informacji wskazujących na naruszenia praw osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w Polsce lub wystąpienie nowych okoliczności wymagających interwencji Rzecznika.

Dziękuję za zaufanie okazane Biuru Rzecznika Praw Obywatelskich.

Z poważaniem

Marcin Kusy

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/